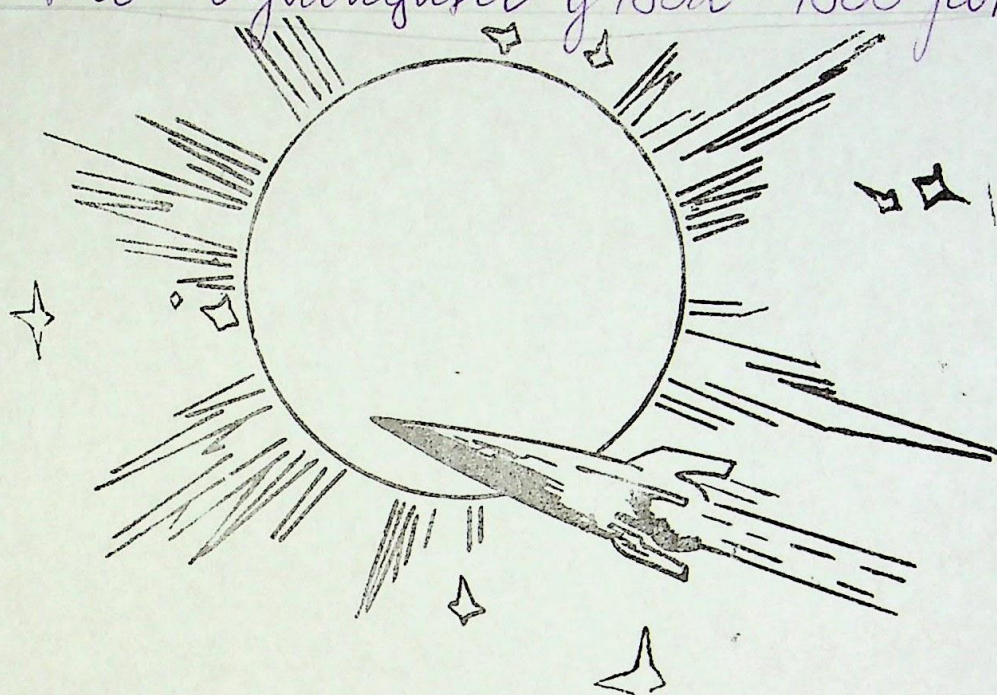

Сб
112211
Д-7711
Сумської об-ли
ДЕРЖАРХ
Голод на Сумщині у 1932-1933 роках

Стаття Т. Петровецького з м. Роки
в газеті "Комуністичний шлях" —
"Одні дні 1933 року".

ПАПКА ДЛЯ ПАПЕРІВ

15 липня 1989 року
Ігор Шекет
З архіву

ДЕРЖАРХ
Сумської об-ли

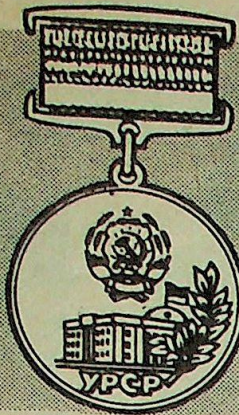
Фонд №

Опис №

Архівний №

Д-7711
1

90

ГАЗЕТА
НАГОРОДЖЕНА
ГРАМОТОЮ
ПРЕЗИДІЇ
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНСЬКОЇ РСР

КОМУНІСТИЧНИМ ШЛЯХОМ

ОРГАН РОМЕНСЬКОГО МІСЬКОГО КОМІТЕТУ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ УКРАЇНИ, МІСЬКОЇ ТА РАЙОННОЇ РАД НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Газета заснована в січні 1918 року

№ 113 (10917)

Субота, 15 липня 1989 року

Ціна 3 коп.

НАМ НАВІЩЕ ПИШУТЬ

ЛИСТИ ДО ГАЗЕТИ

«КОМУНІСТИЧНИМ ШЛЯХОМ»

Куди не кинь...

Мій чоловік — інвалід Великої Вітчизняної війни першої групи. Одержуємо в магазині № 9 продукти. Правда, там немає чого купувати, ну а кури є завжди.

Але коли б я не купила курку, не можу її зварити. Ось і 2 липня теж купила і нажу чоловікові: зараз я тебе нагодую. Та й заходилася. Варю день, варю другий, а на третій закінчився газ у балоні. Так і не дивався чоло-

вік курятини, бо викинула її Тузику.

Хотіла подзвонити до завідувачки магазину № 9, запитати, де вони беруть такі продукти ветеранам війни та інвалідам. Так телефону в нас немає. Бо чоловік, ще як вештався, так став у чергу в 1976. А зараз вже моці ходити не має, а чусь відповіди від начальника райвузла зв'язку Холявка:

— Немає технічних можливостей...

Бачте, немає можливостей провести телефон учаснику війни, інваліду, який захищав його, щоб він працював начальником і дбав про людей.

От і виходить: куди не кинь — всюди клин.

А. КЛИМЕНКО.

А як же з клятвою Гіпократата?..

ти ні про що не хочу. Ч не повірила своїм вухам, щоб людина з такою спеціальністю відмовила у допомозі. Адже я була на роботі, мені треба було ще працювати з такою ногою. Як же ця людина з таким жорстоким серцем може допомагати хворим людям!

Про те, що сталося, я повідомила на роботу, написала головному лікарю психікарні, ходила до міліції, але відповіді ні звідки не одержала. Можливо, хоч через газету я дізнаюсь, від кого ж тоді чекати допомоги в скрутну хвилину?

В. БІЛЕВИЧ.

А де ж ліміти?

Мені 85 років, пенсіонерка, страждаю діабетом. Згідно довідок з лікарні, діабетички, одержуюмо в магазині «Колосок» гречану крупу по державній ціні 52 копійки за кілограм.

Торік, у лютому, крупу ми не одержали. В січні минулого року — також. І ось червень. Дехто крупу одержав (зі слів продавців — залишки від травня), а решті не дістається. Відповідь одна: — Немає лімітів...

Прошу поцікавитися: що

ж це за чарівні ліміти? Хто в місті їсть кашу з м'ясою, кому дісталася вона із столів хворих? Кому не хочеться платити за кілограм в комісійній торгівлі по 2,50 карбованця? А я з моєї маленької пенсії повинна її купувати по два п'ятдесят?

Від надмірності питань каші не зварюю.

Займіться цим питанням. Вам краще знати, кого підключати до перевірки, але бажано не тих, хто їсть мою кашу. Вам видніше. Кращим результатом вирішення питання буде видача крупів хворим, хоча б за червень.

Але якщо не доб'ється, то хоч поспішить не являється.

М. БЛАЖЕВИЧ.

м. Ромни

Щоденник хлібозбирання

● Ранні зернові в господарствах району зкошено на 21,9 тисячі гектарів, що становить 36 процентів до плану.

Хліба обмолочено на 17,828 гектарах — 31 процент до плану.

● Під озимину наступного року підготовлено 5600 гектарів ґрунту. Добре організована ця робота в колгоспах «Комуніст», «Прогрес», «Червоний прапор», радгоспах імені Федька, імені Леніна.

● Не приступали до підготовки ґрунту в колгоспах імені Щорса, імені Браташа, радгоспі «Радянська Армія».

● Колгосп імені Фрунзе виконав план продажу пшениці державі. На елеватор її надійшло 1200 тонн.

І В ЗАРУДДІ Є «ДОН»

Коли в цьому році наш колгосп придбав зернозбиральний комбайн «Дон-1500», звісне діло, зайшла мова, кому довірити нову високопродуктивну машину. Як не є, комбайн складний і потребує від механізатора не лише професійної майстерності у його водінні, а й глибоких знань сучасної техніки.

Раділися в правлінні колгоспу, говорили відверто з механізаторами. Не кожен погоджувався сісти за кермо. Хоч і цікаво, але ж і боязно. Отоді й запропонували комбайнеру О. М. Каплуну, Олексій Маркович — механізатор досвідчений. Скоро вже чверть віку, як водить степові кораблі колгоспними нивами. Працював і на «Ниві», і

на «Колосі». Бувало за сезон на рахунок записував по 500—600, а то й більше 700 тонн намолочених хлібів.

І ось Олексій Маркович вивів свого красеня в загінку. Любо було глянути на польового велета. Цього літа механізатор зажив, що попрацює зі своїм сином. Так, мовляв, надійшло.

Може й вірно. Володи-мира теж новачком назвати не можна. І раніше допомагав жнивирям. А зараз він вже студент інституту. Серйозності хлопцю не позичати.

Ми потурбувалися, щоб весь комбайновий комплекс забезпечити надійними кадрами. Так, відвочити від комбайна січку призначили механізатора М. В. Дудку з трактором Т-150, а зерно з поля на

тік — водія автомашини «ЗІЛ-130» М. О. Молодця. Обидва відомі своєю сумлінністю.

Механізатори захоплені роботою комбайна «Дон-1500». Його поставили працювати на здвоєних валках. «Ниви» або «Колос» таких не здужати. А «Дон» справляється успішно. Вже перші два дні екіпаж намолочував по 30 тонн зерна. Продуктивність комбайна зростає.

Відчуваю, — каже напівжартома Олексій Маркович, — що з цієї машинерії можна вижати удвічі більше!

І, усміхаючись, додає: — Та ще з такими хлопцями, як у нашому комбайновому екіпажі.

В. СИМОНЕНКО,
головний інженер колгоспу «Зоря».

Колгосп імені Кірова спеціалізується на вівчарстві. Нині тут утримують близько десяти тисяч голів овець. Щоб забезпечити їх поживними кормами на зиму, немало зусиль доклали комсомольці комбайнер Олександр Лоза і водій Олександр Терененко.

— Такі працівники — наша гордість, — говорять про них в колгоспі.

Тож у тому, що в господарстві вже зготовлено 841 тону сіна, закладено 1450 тонн сінажу, припасено 25 тонн безводних кормів, є чимала частка праці цих молодих трудівників.

Фото М. Бойка.

За орендним підрядом

На збиранні зернових у колгоспі «8 Березня» працює два загони на орендному підряді. В колективах по 18 чоловік — механізатори, обліковці, керівники загонів.

У господарстві організовано підйшли до збиральної кампанії. Добре відрегулювали техніку, розробили моральні і матеріальні стимули для тих, хто працює на жнивях, подбали про гаряче харчування.

Між хліборобами розгорнулося змагання. Після трудового дня з інтересом прислухаються до новин. Адже всім цікаво, хто сьогодні вийшов у передовики. Про оперативність надходження цієї інформації подбала підрядна організація господарства.

На косовиці зернових перед ведуть жаткарі Григорій Іванович Лаврінченко і Олексій Григорович Рак, які виконують новими виробітку на 200 процентів.

Добросовісно трудиться Олексій Миколайович Лєнісенко. Комбайном «Нивою» він вже намолотив 130 тонн збірного зерна. По маршруту поле — тік куди-небудь члена КПРС Івана Павловича Степаненка. Ваговитий колос налісав на полях колгоспу. Контрольний обмолос показав, що пшениця вродила по 40 центнерів з гектара, ячмень — біля 30 центнерів.

О. БІЛОВОЛ.

ЗНАЙОМТЕСЬ: НОВИЙ КЕРІВНИК

Л. М. КІЦЕНКО — директор Дослідного виробництва нафтогазорозвідувальної техніки

Людина Михайлівна Кіценко народилася у 1950 році в місті Уфа Башкирської АРСР в робітничій сім'ї.

У 1968 році, після закінчення середньої школи, вступила до Уфимського нафтового інституту, який успішно закінчила у 1974 році, одержавши спеціальність інженера-механіка.

За направленням працювала інженером Уфимського філіалу Інституту «Гіпронафтоспецмонтаж». Потім за розподілом чоловіка у 1975 році перерозподілилась і працювала інженером-конструктором на Бухарському ремонтно-механічному заводі. Під час роботи на заводі обиралась секретарем комсомольської організації.

У 1976 році Л. М. Кіценко разом з сім'єю переїхала в Ромни і по 1981 рік працювала інженером-конструктором Ром-

ненських центрально-ремонтних майстерень. За час роботи в майстернях обиралась секретарем комсомольської організації. У 1980 році Л. М. Кіценко вступає в ряди КПРС.

У зв'язку з виїздом сім'ї за місцем роботи чоловіка працювала продавцем книжкового магазину, автослюсарем, майстром по ремонту автомобілів у ПМК-573 тресту «Мінусінскпромбуд».

У 1982 році знову з сім'єю повертається в Ромни і працює спочатку

інженером по бурінню, а потім старшим інженером виробничо-технічного відділу у Ромненській експедиції глибокого буріння. За час роботи обиралась секретарем партійної організації.

Коли постало питання виборів керівника на Дослідному підприємстві нафтогазорозвідувальної техніки, Л. М. Кіценко висунула свою кандидатуру і на загальних зборах трудового колективу 2 червня 1989 року більшістю голосів була обрана директором.

Перебудова — вимога сьогодення

БУДНІ ПАРТГРУПИ

Нехай не образяться на мене інші трудові колективи радгоспу, бо для мене, як секретаря партійної організації, турбота про них однакова, та все ж я з найбільшим задоволенням йду в другу тракторну бригаду. Тут, здається, особливий моральний клімат, настрій людей. Чесне слово, відчувати від зустрічей з механізаторами якесь внутрішнє збагачення і моральне задоволення. Ось і цього разу. Перед живим старту виробничого сезону поговорити з людьми, уточнити, так би мовити, стратегію і тактику збирання врожаю. Хоч все вже, здавалось, було продумане, сплановане і обговорене в колективній бригаді. Скажу відверто, друга тракторна вже має багатий досвід проведення живих кампаній.

І в цьому неабияка роль одного з членів партійної групи тракторної комуніста М. К. Ньюкала. Микола Кузьмич вже більше двадцяти років керує колективом механізаторів. Можна подумати, а чи не проявляються в нього залишки застійних часів, командно-адміністративних методів управління? Застережу, для підозри немає підстав. Не в характері сільського трударя збохувати. Бригадир був і залишається людиною щирою, відвертою, простою і водночас вимогливою до себе і до підлеглих. Він вміє говорити з людьми, переконувати і слухати їх, відчувати їхні турботи, відстоювати свою точку зору, одночасно рахуючись з думками інших. Суворий, але справедливий, і в той же час чуйний і уважний до людей — такі характеристики часто доводяться чути від механізаторів другої тракторної.

В роботі з людьми М. К. Ньюкало спирається у всьому на партійну групу бригади, яка налічує в своїх рядах сім членів КПРС. Все те, що є доброго в колективі механізаторів, можна віднести до заслуги комуністів. Взяти хоча б і той досвід проведення живих кампаній.

Нині, в період перебудови і гласності, дедалі повніше розкриваються страшні злочини сталінщини перед нашим народом і всім людством. Одним із найжахливіших, вважаю, є злочин проти народу, вчинений Сталіним і його підручними в 1932—33 роках — навмисне створений голод.

Ця розповідь про один день 1933 року в Румнах — правдива. Свідком і дійовою особою був особисто я.

ВСТАВАТИ не хотілось. Я натиснув пальцем на сидіння: палець потонув в пухлину, як в подушку. Згадався розповідь вчителя про те, що при Борисові Годунові матері їли дітей, на базарах, за свідченням істориків, продавали людське м'ясо.

Говорять, що й зараз трапляються випадки людодства.

По-старечому зітхаючи, я вийшов на вулицю. В оточенні військових йшла колона арештованих. Щоб ніхто не втік, чоловікам зрізали гудзики на штанах. Всі, судячи по одязі, — селяни. Мозолясті руки, задубілі від вітрів, зморшкуваті обличчя. В багатьох одяг — у латках. Жінки несли невеликі вузлики.

Одинокі перехожі поглядали на колону йбай-

ній, про яку я згадав вище.

Заздалегідь до початку жнив в бригаді складаються робочі плани, формуються комбайнові екіпажі, продумуються заходи організаційного та ідеологічного забезпечення збирання врожаю. На відповідальні ділянки направляються комуністи. Зокрема, на першоділянку жнив на комбайністах член КПРС помічник бригадира тракторної бригади М. П. Гармаш. І завжди здобуває першість соціалістичному змаганню. Трактори на збиральні агрегати міняють у живну пору також В. В. Ковтун та М. Г. Дар'їн, М. О. Зінченко. На стогоклади і

лярно проводити відкриті збори партгруппи, підбивати підсумки роботи, виносити на раду механізаторів всі питання, які треба вирішувати не лише колективу, а всьому радгоспу. Така гласність, безперечно, породжує ініціативу і творчість, колективну активність, зацікавленість у загальних справах.

Ось приклад. Партгруппа активно підтримала пропозицію М. К. Ньюкала про створення належних культурно-побутових умов для праці і відпочинку механізаторів. Дійсно, вони не відповідали вимогам дня. Питання розглядалось на зборах трудового колективу. Було вирішено левову частку робіт взяти на се-

оцінку справ і вчинків давали самі механізатори. І як наслідок, в тракторній бригаді висока трудова дисципліна, моральний клімат, взаємовиручка і дружелюбність.

По-батьківськи тут ставляться до молодого поповнення. За юнаками, що прийшли в тракторну, закріплюють добрих наставників. А тому молодь з бажанням залишається працювати в тракторній. Ось як це буває.

Торік, наприклад, на жнива в бригаду прийшов Віктор Бистро. Одержав добрі практичні навички. В цьому році Віктор вже досвідчений механізатор. Переконали, що він зможе самостійно водити комбайн і, на випадок, замінити комбайнера.

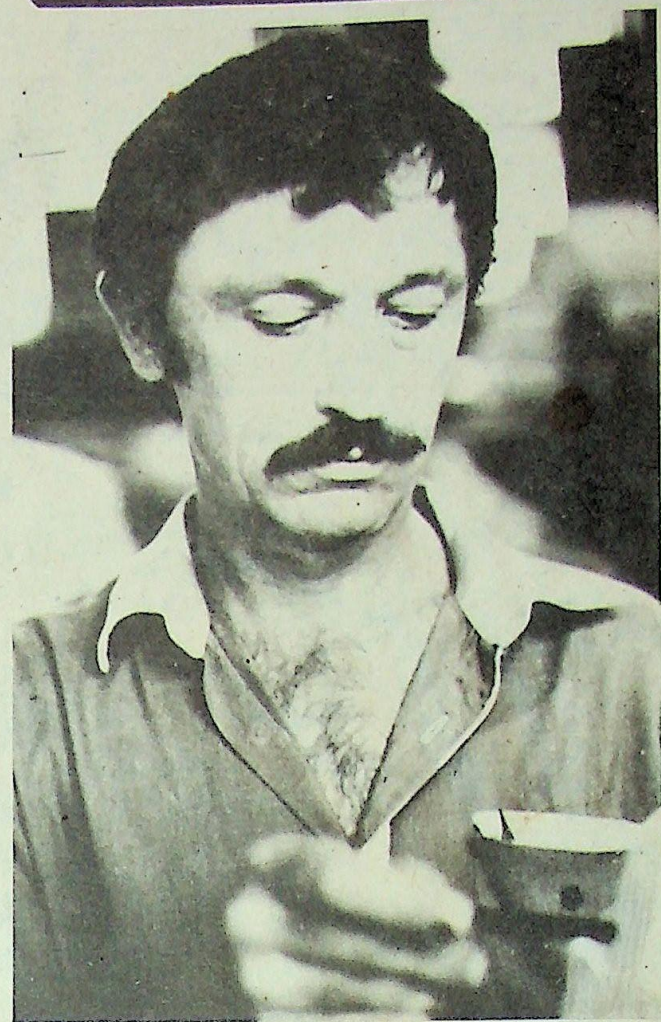
Так і в нинішньому році. Комбайнери — комуністи М. П. Гармаш, В. В. Ковтун, М. Г. Дар'їн взяли собі в помічники молоді. З професійно-технічного училища на практику прийшли два Юрій Некроенко, Михайло Малай, Микола Кривогуз, Віктор Рубець та Микола Ковтун. Хай набирають механізаторський стаж під досвідченою рукою. Хочу відзначити, що четвертий комбайновий екіпаж очолює безпартійний І. Л. Харченко — людина вже пенсійного віку, але завжди в гарячу пору жнив приходить радгоспу на допомогу.

На тракторній похвалі. Механізатори стрічають в настрій. Розмовляємо. Прислухаюся і записую ділові, пройняті господарським підходом, пропозиції, зауваження. З питань протипожежної безпеки, побутового обслуговування. Хоч ніби й продумано все до дрібниць. Механізатори виступили з ініціативою — в найкоротші строки і якісно завершити збирання зернових.

Віритесь, слова свого вони дотримують. Запоручаю тому — їх досвід. Згуртованість і впевненість у перемозі, з якими вони зустріли жнива четвертого року п'ятирічки.

М. КОВАЛЕНКО, секретар партгруппи зації радгоспу «Промінь».

Гвардійці п'ятирічки

Коли завіташ на територію заводу «Буддеталь» Південної залізниці, неодмінно побачиш виробничі столярні цехи: вікна, двері тощо. А зроблені вони сумлінними столярами. І, зокрема, Михайлом Андрійовичем Литвиненком. Він — ветеран виробництва, досконало оволодів усіма секретами спеціальності. Внаслідок успішної справляється з доведеними завданнями. Змінні норми виробітку перевищує на 15 процентів.

— Майстер на всі руки, — так кажуть про Михайла Андрійовича товариші. І це дійсно правда. За яку б роботу не взявся столяр, виконає сумлінно, з натхненням. Щирий з колегами, чуйний. За це і поважають М. А. Литвиненка в трудовому колективі.

На знімку: М. А. ЛИТВИНЕНКО.

Фото М. Бойка.

Лист до газети

Де ж культура торгівлі?..

Зайдіть в будь-який магазин господарських товарів і попросіть:

— Відпустіть два кілограми цвяхів.

Почнете в одвіт:

— Цвяхи є. Набирайте!

Запитання керівникам управління торгівлі міськвиконкому:

— А хто ж повинен набирати і важити цвяхи?..

Зайдіть в магазини, де продають мінеральну воду чи води в пляшках. Я, наприклад, ще не зустрічав, щоб продавець взяв пляшку і протер. Так брудну, в пилі, і подає покупцеві.

Питається: коли ж наведемо культуру в торгівлі?

М. РОМАНІЙ.

Незабутнє

ОДИН ДЕНЬ 1933 РОКУ

коні, важко дихаючи худими спітнілими боками. Люди вдихали суху, залушну кіптяву, що тхнула кізяками і конюшиною.

Старенька бабуся скаржилась невідомо кому:

— Не дихає... Три дні не дихає. Розірвало від кори... Три дні.

Біля соборного паркану лежала жінка. Вона була ще жива, але худий чоловік звалив її на вога і повів до місця захоронення. Нестарий чоловік в старомодному пенсне обережно ступав босими ногами по брудному тротуару. Відчувалося, що він втрапив будь-яке уявлення про свою мету.

Я повільно йшов між рядами торгових, вдихаючи запахи картопляних лупшайок підсмажених на сухій сковороді чи на риб'ячому жирі. Очі застигли рожевий туман. Здавалось, що настає агонія

голодної смерті. Я прихилився до паркану і звалився в траву, вкриту курявою.

Коли прийшов до пам'яті — площа була пуста. Легенький вітерець гнав обривки газет і пучки сіна. Понуро опустивши голову, блукали коні. Я згадав, що мільйонери лаяли мужиків за те, що вони залишали в місті коней. Чому?

Сусід, ехидно усміхаючись, говорив:

— Тепер коні в селі не потрібні, від них кізяків багато.

— Дурниці! — обурювався хтось. — Коней годувати нічим, а різати забороняють. Це ТАМ не знають... І він підняв вказівний палець вгору.

— Ось-ось, а я що кажу! — хихикнув сусід.

Разом з іншими підлітками я уважно заглядав у всі кутки, рився в

купках сміття, але нічого їстівного не знайшов. Біля соборних воріт на колінах стояла стара жінка. Поруч двоє дітей. Вона несамовито молилась і шелетіла:

— Подивись на нас, господи! Ми ось до тебе прийшли... помираємо... допоможи. Врятуй від грихал...

Я одного разу запитав сусіда:

— А в інших містах годують?

— Ні, в інших містах харчуються виключно пирогами. То з промпартії. Потім злісно зашепотів:

— Всі ганяються за пирогами. То з промпартії, то з трудової селянської партії, то з союзу звільнення України... Пустили всіх справжніх мужиків в похід, а хлібець хто давав? Вони, мужики! Та ще з України вигребли

все зерно. Ось тобі і пироги!

Я не все зрозумів, але згадав про лист далекого відного. Він писав, що біля кожного хлібного магазину товпляться голодні люди і москвичі віддають довіски хліба дітям. А в їдальнях, за спинами тих, хто обідає, стоять опухлі люди і чекають, коли можна буде вилізати тарілки і доїсти рештки гарніру. Моєму далекому рідному дуже поведло. В одній їдальні сердобольна жінка дала йому повний бачок борщу чи супу. Там навіть плавали скоринки хліба...

Я йшов тихою вулицею, з трудом пересуваючи ноги. Довкола було мертве життя мертвого міста. Згорблений старчик, тяжко спираючись на палицю, стояв біля напів-

До столу трудящих

Гаряча нині пора у трудівників консервного заводу. Йде масова переробка овочів. Ще не встигли переробити зелений горошок, а вже підоспіли кабачки. Побільшало турбот і у робітниць фабричної дільниці. Тут підготовляють до відправки у торговельну мережу готову продукцію.

Приклад у праці показують ветерани праці Зінаїда Іванівна Рог, Віра Михайлівна Шевченко, Ганна Тимофіївна Черниш Любов Марківна Бурмістрова. Їх робота, перш за все, відзначається якістю.

На знімку: передові трудівники на робочому місці.

Фото М. Бойка.

Збирайте трави

Люди здавна користувались дарами зеленого царства природи для попередження і лікування різних захворювань. Навіть в найдавніших пам'ятках писемності, створених шумерами за 6 тисяч років до н. е., є вказівки по використанню трав.

Із відомих на землі 500 тис. видів рослин більше 12 тис. складають лікарські, цілющі властивості яких використовуються в сучасній науковій медицині. Вітчизняна медицина використовує 230 видів лікарських рослин.

Лікування травами — могутній засіб боротьби за здоров'я. Цим пояснюється зараз великий попит на такі рослини, як подорожник, ромашка, валеріана, конвалія, безсмертник, мати-мачуха та ін.

Загальна маса що заготовляється щорічно в СРСР, значна — близько 80 тисяч тонн. Однак потреба повністю не задовольняється — деякі трави доводиться купувати за кордоном. Ось чому збирання і вирощування цих дарів природи має велике народногосподарське значення.

Тільки треба знати, як це робити, оскільки наявність цілющих речовин в різних органах рослин неоднакова, склад їх залежить від часу збирання. Не слід забувати правил збирання рослин. В аптеках міста і району можна отримати кваліфіковану консультацію з цих питань.

Зайнятися збиранням можуть школярі, пенсіонери, студенти, всі, хто любить бути на природі.

Маємо приклад, коли учні добре виконують цю роботу. І окрім грошей за зібрану сировину, одержують й інші винагороди. Так, виробниче об'єднання «Фармація» заохочує школярів, які збрали і здали понад 100 кілограмів трав в аптеку, цінними подарунками, путівками в піонерські табори. Так, Таня Ганчик із Бобрика не раз одержувала премії, а Роман Гаркуша, восьмикласник із Андріяшівки, одержить путівку в піонерський табір «Молода гвардія» в Одесі.

Н. СПІВАК,
заступник завідувачі
центральною аптекою
№ 17.

СПОРТ СПОРТ

Змагалися стрільці

У змаганнях на першість міста з кульової стрільби взяло участь п'ять команд. З перших місць перше місце виборов інженер заводу АТС А. П. Тихоненко, друге — С. В. Шидко з райвузла зв'язку. У командному заліку місця розподілились так: завод АТС, санепідемстанція, райвуззол зв'язку, центральна районна лікарня, взуттєва фабрика.

З незрозумілих причин у змаганнях не взяла участь колектив заводів «Поліграфмаш», «Тракторозапчастина», гардинотелової і швейної фабрик, психіатричної лікарні.

В. ШИШКО.

ДО УВАГИ ЛЮБИТЕЛІВ ПОЕТИЧНОГО СЛОВА

19 липня в приміщенні редакції газети «Комуністичним шляхом» відбудеться заняття літературної творчості. Початок о 16 год. Зарплатуються всі бажаючі.

По Сумщині рідній

Завод для В'єтнаму

Розширяє економічні зарубіжні зв'язки колектив Сумського філіалу союзного проектного інституту «Діпрохім». За його проектами будуються об'єкти хімічної промисловості на Кубі, в Алжирі.

Тепер розробляється проект хімічного заводу для Демократичної Республіки В'єтнам. Він випустить щороку 1 мільйон тонн суперфос-

фату. Сумчани подбали про те, щоб на новому підприємстві використовувалися сучасна безвідходна технологія, новітнє обладнання.

Досвід економічного співробітництва нагромадили сумчани з спеціалістами польської фірми «Хемадек» на виготовленні спільних проектів підприємств великої хімії.

АП «Новини Сумщини»

Йде передплата

„Трезвость и культура“

Той, хто читає журнал «Трезвость и культура», переконалися, що з кожним номером він стає все цікавішим і цікавішим. Прочитавши одержаний журнал, людина з нетерпінням чекає наступного номера.

Автори, які друкуються в цьому виданні, у своїх матеріалах на конкретних життєвих прикладах переконливо показують читачам перевагу здорового, безалкогольного способу життя, шляхи оздоровлення від шкідливої недуги.

Цікаві матеріали чекають на свого читача в журналі «Трезвость и культура» в наступному 1990 році, передплатити який можна вже зараз. У журналі ви прочитаєте матеріали про алкогольну ситуацію в країні, проблеми перебудови тверезого руху. В щомісячному розділі «Оптиміст» розповідатиметься про позбавлення від пияцтва та купіння без ліків за методом Г. А. Шинко. Друкуватимуться рекомендації для жінок, комплекси вправ східних та європейських систем оздоровлення. Не зможуть не привертнути уваги виступи філософів, сексологів, психологів, письменників під рубрикою «Любов — Осаяння? Безумство? Мистецтво? Фізіологія?». На сторінках журналу будуть публікації нашого співвітчизника Миколи Реріха «Мрія про

досконалу людину». Зигмунда Фрейда «Абрагама Масноу» та інших класиків психології про таємниці людської природи. Знайдуть місце і публікації: «Іван Грозний — очима психіатра», «Сталін — портрет тирана», унікальна книга «Община» — частина багатомної Агні Йоги або «живої етики», підготовлена великим російським художником і філософом М. Реріхом.

Любителів поезії та прози привернуть увагу вірші В. Висоцького, В. Чіччабіна, С. Євтушенка та інших відомих та невідомих поетів, а також детективи та фантастика радянських і зарубіжних авторів.

Для найменших читачів буде «Теремок», в якому живуть казки.

«Трезвость и культура» — журнал для всіх: дорослих і молоді, людей похилого віку і дітей, сімей та організацій.

В роздрібному продажі журнал «Трезвость и культура» не реалізовуватиметься.

Вартість передплати на журнал «Трезвость и культура» на рік 4 крб. 80 коп.

Запрошуємо вас передплатити цей цікавий і потрібний журнал, його індекс 70987.

В. ІВНИЦЬКИЙ,
відповідальний секретар районного добровільного товариства боротьби за тверезість.

ЗБЕРЕГТИ В ПАМ'ЯТІ

Все далі і далі відходить в минуле героїня Великої Вітчизняної війни. Рідшають ряди ветеранів. Та тому, що вони здійснили своїм життям, залишитись навічно в пам'яті народній. Однак за це несемо відповідальність ми, живі.

Різні подвиги були звершені в ім'я миру на землі в ті тяжкі роки. Гадаю, не маємо права забувати і про те, що зробили наші радянські медики, аби полегшити біль і знемогу пораненим і хворим. В період з липня по серпень 1941 року та з

кінця 1943 по 1945 рік в будинках, де зараз міститься Роменська обласна психіатрична лікарня, знаходились військові госпіталі. Багато довелось потрудитись медичному персоналу в ті грізні роки, борючись за життя захисників Вітчизни. Особливо на початку війни.

Мені, колишньому роменцю, про це добре відомо. А ось нинішнє молоде покоління-може цього і не знати. На жаль, на будинках лікарні немає таких меморіальних дошок, які б повідомляли про те, що тут був

госпіталь. В багатьох інших містах це зроблено. Тому, думаю, що і в Ромнах варто це зробити. Виготовити таку дошку з відповідним написом могли б на заводі «Поліграфмаш» чи іншому підприємстві. Це було б ще одним виявом шани й поваги до тих, хто вніс посильний вклад у Перемогу.

М. МАСЮК,
учасник Великої Вітчизняної війни.
м. Мінськ.

Зустріч з юністю

Той день, як маленьке, чудове і незабутнє свято нікого не залишив байдужим. В стінах Андріївської середньої школи відбулася зустріч двох шкільних випускників — 69-го і 89-го років. Сюди приїшли також вчителі, батьки, молодь. Було сказано багато теплих і чистих слів на адресу тих, хто тільки ступає на стежку

самостійного життя і тих, в чій скроні і вуса вкралась перша сивина. Мабуть, не знайшлося серед присутніх того, хто б не сказав дорогих і рідних слів. Їм була перша шана, перша подяка.

Добре попрацювали в організації і проведенні пам'ятної зустрічі випускники 1969 року, а нині працівники колгоспу імені

Фрунзе С. Привідіон та В. Нестеренко, вчителька-пенсіонерка К. Ф. Пиріг, директор школи О. П. Катрич.

По ранку лунали дзвінки і не вщухала тепла хвилююча розмова.

П. ГЕРАЩЕНКО,
вчитель історії м. Харків, випускник Андріївської середньої школи.

розваленої хвіртки і туманними, повними слез очима, дивився на переломних. Казали, що йому в ГПУ запропонували віддати золото. Старий вперся і його посадили в підвал, набитий людьми. Рано вранці в коридорі роздався крик, прозвучав постріл, хтось вів і в щілину дверей просочилась червона рідина, утворивши калюжу. Старик став нервово стукати в двері, його повели і він віддав дві золоті монети. Старожилі підвалу сміялись. Вони були знайомі з цим спектаклем...

Непомітно я опинився біля металевої загорожі школи. Раніше на цьому місці була стоянка візників. Вони з задирстим свистом розвозили клієнтів по місту. Тепер в даремному чеканні дримав на козлах одиницький візник. Стара кляча лівиво помахувала головою. Пахло нагрітою шкірою, дьогтем і кінським потом.

Я згадав, що в місті є магазин, де золоті міняють на хліб. Його називають торгсін. Якось я запитав у батька, що оз-

начає це слово. Він гірко усміхнувся:

— Це торгівля з іноземцями. Але торгують з ними, в кого є золото. Він опустив голову, довго мовчав, а потім додав: — Нам нічого робити в тому магазині.

Дядю! — звернувся я до візника. — а де тут торгсін?

Візник здивовано підняв брови і усміхнувся:

— У тебе, малий, мабуть, золото завелось?

— Ні, я просто так. Там, кажуть, хліб є...

— Єсть, та не про нашу честь. Іди на Панську вулицю, там торгсін чекає на тебе.

Нарешті я підійшов до казкового магазину. На вигляд — нічого особливого, лише вікно заграбоване. В кількох кроках від входу жінка невизначеного віку, в солом'яно-капелюшку і гумових калошах на босих ногах, ховаючи сором незвичного злиденства, тримала в руках обгорнуту хустиною кружку і дивилася на перехожих голодними, блудними очима.

З магазину вийшов за-

рослий свининою чоловік, притиснувши до грудей хлібину. Очі його були божевільні. Спіткаючись і злодійкувато оглядаючись, він увійшов у сквер. Тут було тихо, віяло прохолодою. Сквер був схожий на казковий тунель. Мужичка поспішно всівся на лавку і вп'явся зубами в хлібину.

Ховаючись за деревами, я слідував за кожним його рухом. Раптом він голосно гикнув, збіг і звалився в траву. Я повільно наблизився до нього і зрозумів, що він був мертвий.

Крикнувши, я кинувся, було, бігти, але потім зупинився і повернувся до лавки. Перебруюючи нудоту і страх, я з трудом витіг із закопаних пальців решту хлібини і став великими шматками запихувати в рот.

Сльози котилися по моїх щоках, холодний піт виступив на лобі, і шелепи стали рухатися все повільніше і повільніше...

Пей день 1933 року дозволив мені дожити до цього дня.

Г. ПЕТРОВЕЦЬКИЙ,
м. Ромни.

СВЯТО ІВАНА КУПАЛА ПРИЙШЛО ДО НАС ІЗ СИВОЇ ДАВНИНИ. ЗГІДНО ПОВІР'Я, У НІЧ НА ІВАНА КУПАЛА ЗАЦВІТАЄ ПАПОРІТЬ, А ХТО ЗІРВЕ Й ЦВІТ, СТАНЕ НАВІКИ ЩАСЛИВИМ І БАГАТИМ.

Районне свято «На Івана, на Купала», що увібрало в себе прадавні повір'я та сучасні елементи народних гулянь, відбулося в Пустовійтівці.

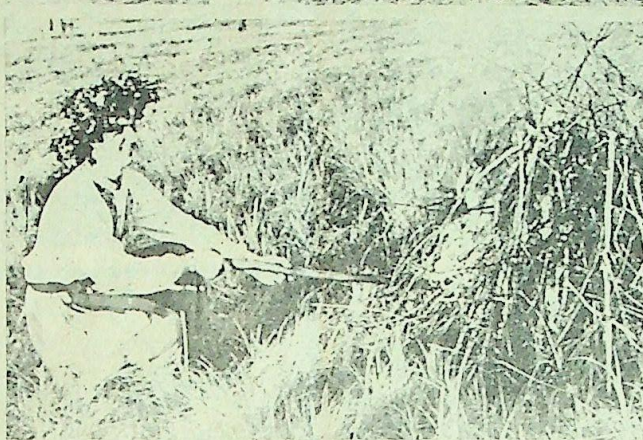
Немало довелося зробити, аби його численні учасники доторкнулися до романтики старовини та щоб поєднатися з сучасністю.

Талант перевтілення продемонстрували учасники театралізованого свята, в якому природньо сприймалися Іван Купала (О. Ізюменко), Нептун (В. Кайнара), русалки (старшокласники із Коржів), дівчата, що співали та водили купальські хороводи, чарівні Солюха (В. Хуторенко). Ступили на підмостки сцени просто неба улюблені глядачами герої з «Вечорів на хуторі біля Ікманьки», «Кайдашевої сім'ї», «Сватання на Гончарівці», представлені

На Івана, на Купала

драмгуртківцями Смілого, Перекопівки, Коржів. Колорит циганського життя передали миколаївські самодіяльні артисти. Красою співу порадували присутніх хорові колективи з Бобріка, Гришиного, хорланка з Пустовійтівки, фольклорні ансамблі з Локні, Пісок, Пронівки, Мокіївки, дуети з Анастасівки, ансамбль ложкарів з Югожой Криниці, духовий оркестр із Бобріка, вокальний ансамбль із Діброви, Бобріка, вокально-інструментальний з районного Будинку культури, ансамблі народних інструментів з Басівки, Калинівчарівки, представлений

СТОРІНКА вихідного дня

Багато прихильників знайшлося у читців гумору — С. Онищенко, Н. Пуленко, А. Опилата, М. Крюкова, В. Матюшенка, музиканта С. Яременка, солісток Л. Усової та І. Комарницької, юних танцюристів із Гаїв, Анастасівки.

Сценарист свята — Н. П. Коваленко, ведучі Т. М. Парамонова і В. В. Матюшенко, режисер-постановник М. Г. Дядечко.

Добре зарекомендували себе учні-практиканти Сумського культосвітнього училища. Свято супроводжував чоловічий фольклорний ансамбль із Рогинців.

Учасників свята веселили масовики-вітівники Ж. Журбіна та О. Іващенко. Хороні призи чекали переможців ігор та веселих змагань. Понадсульський дуг став місцем зльоту членів любителівських об'єднань. Свої вишивки, макраме, живописні роботи, в'язання продемонстрували умільці з Гришиного, Салогубівки, Погребів, Біловодів, Андріянівки, Перекопівки та інших сіл.

Хоча, якщо бути справедливим, не до кінця була продумана організація культурної програми свята: сталася заминка на його початку, для виставки не було відповідних

умов, низька сцена не дозволяла бачити все, що на ній відбувається.

Чи шукав хто цвіт папороті цієї чарівної днини, достеменно невідомо. А от що води напиться всі шукали — то це точно. Бо правління райспоживспілки (голова В. М. Тимків) не подбало про передбачену програмою ярмарку — не було в достатній кількості ні промислових, ні продовольчих товарів. Не був належно організований підвіз громадян міським транспортом на свято, із свята.

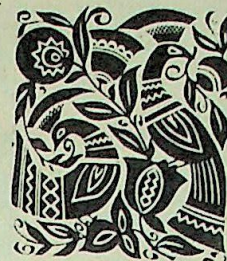
Кілька слів про нашу загальну культуру: зелений дуг (до речі, чомусь нескошений) полишився затоптаним (окрім людей, сюди зайшло багато легковичок), без міри засміченим. Щоб цього не допустити, дещо можна було зробити.

Ось так. Радували глядачів, особливо тих, хто прибув у Пустовійтівку в надвечір'я, далекі зелені видиви на горизонті, пахощі явору, дівочі вінки на воді, що долі питають, барвисті вогні фейерверку. Деякі з глядачів жваво обмінювалися спогадами про купальські свята їх юності, азартно танцювали, тихенько підспівували артистам.

Г. СІРЕНКО.

На знімках: моменти свята.

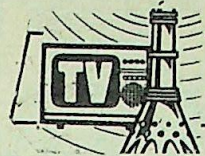
Фото М. Бойка.

ВІТАЄМО!

Щиро вітаємо дорогого нашого Анатолія Федоровича ГНАТЕНКА з днем народження. Бажаємо вам здоров'я, щастя, успіхів у роботі, мирного голубого неба.

Дружина, донька.

ПРОГРАМА ТЕЛЕПЕРЕДАЧ

ПОНЕДІЛОК, 17 ЛИПНЯ

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

6.30 — 120 хвилин. 8.35 — Футбольний огляд. 9.05 — Мультфільми «Пригоди капітана Врунгеля». 1—2 серії. 9.35 — У світі тварин. 10.35 — Гімнати з Володимира. 11.05 — Музика звучала. Виступ духових оркестрів. 15.35 — «Біографія для прокурора». Документальний фільм. 16.35 — Здрастуй, музико! 17.15 — Прем'єра документального фільму «Останній бій. Хроніка періоду перебудови». 17.35 — Відкритий рояль. 18.05 — «Журавель у небі». 18.35 — Прем'єра мультфільму «Бермудське кільце». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Пісня-89. 19.15 — Рада директорів: суперники чи партнери? Про досвід нових методів господарювання у Держкомвидав СРСР. 19.45 — Е. Хемінгуей. «Острови в океані». Телевистава. 21.00 — «Час» 21.40 — Продовження телевізії «Острови в океані». 23.10 — «Згадаймо, браття, Русі славу». Музична програма за участю ансамблю Московського військового округу. 23.45 — Сьогодні у світі.

— Мультфільми «Пригоди Капітана Врунгеля». 4—5 серії. 9.05 — Е. Хемінгуей. «Острови в океані». Телевистава. 11.50 — Це було... було... 15.35 — «Долі задрісній на зло». Документальний фільм про життя і творчість письменника М. Островського. 16.05 — Прем'єра мультфільмів. 16.20 — Музичні зустрічі. Кшиштоф Якович. 17.05 — «Минуле ще попереду». Документальний телефільм. 17.35 — Народна творчість адигів. 18.15 — Мультфільми «Аліса в країні чудес». 1—3 серії. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Прем'єра документальних телефільмів. «Прапор на вежі Гедімінаса». «Через чотири місяці». Фільми розповідають про події, які відбуваються в Литовській РСР в період перебудови. 20.15 — Спорт, любов і фантазія. Кіноконцерт. 21.00 — «Час». 21.40 — На ваші прохання. Друга зустріч з Володимиром Мініним і Московським камерним хором. 23.30 — Юрій Любимов у Москві.

УКРАЇНСЬКЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

9.00 — Новини. 9.20 — Художній фільм «Собаке серце». 10.30 — Доброго вам здоров'я. Організація офтальмологічної допомоги. 12.00 — Новини. 16.30 — Новини. 16.40 — Для дітей. Веселка. 17.10 — Господарем на землі. Госпрозрахунок у колгоспі ім. Кірова Вознесенського району Миколаївської області. 17.40 — Музичний фільм «Він... та вона». 18.00 — Документальний телефільм «А місто стоїть над Волгою». 18.30 — Концерт інструментальної музики. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — До 50-річчя возз'єднання Західної України з Українською РСР у складі СРСР. «Тисяча кроків на Схід». Телевистава. 20.25 — Реклама, оголошення. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Кубок СРСР з футболу. 1/16 Фіналу. «Динамо» (Київ) — «Кайрат» (Алма-Ата). В перерві — 22.25 — Вечірній вісник.

16.30 — Новини. 16.45 — Сонячне коло. 17.30 — Народовладдя. Ради і регіональний госпрозрахунок. 18.00 — Фортепіанні дуети Моцарта та Шостаковича. 18.30 — На київській хвилі. Інформаційний випуск. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Час рішень — час дій. Роздуми директора. 20.00 — Концерт оркестру народних інструментів і тріо бандуристок Українського телебачення і радіо. 20.30 — Довір'я. Огляд листів. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Кубок СРСР з футболу. 1/16 Фіналу. «Динамо» (Київ) — «Кайрат» (Алма-Ата). В перерві — 22.25 — Вечірній вісник.

ВІВТОРОК, 18 ЛИПНЯ

ЦЕНТРАЛЬНЕ ТЕЛЕБАЧЕННЯ

6.30 — 120 хвилин. 8.35

Адміністрація, партійна і профспілкова організації Ромуленського виробничого об'єднання житлово-комунального господарства глибоко сумують з приводу смерті комуніста Степана Спиридоновича БАБЕНКА і висловлюють своє співчуття рідним та близьким покійного.

Апарат міськкому Компартії України глибоко сумує з приводу смерті колишнього працівника, ветерана Великої Вітчизняної війни Степана Спиридоновича БАБЕНКА і висловлюють своє співчуття рідним та близьким покійного.

Адміністрація, партійна та профспілкова організації Ромуленського об'єднання «Сільгоспхімія» висловлюють глибоке співчуття голові райоб'єднання П. П. Шкумату з приводу передчасної смерті його матері Катерини Леонтіївни.

Міняю 4-кімнатну квартиру з усіма зручностями на 4 поверсі в м. Старобельськ Ворошиловградської обл. на рівнозначну або 3-кімнатну в Ромнах. Звертатись на адресу: м. Старобельськ, кв. Ватутіна, буд. № 65, кв. № 47 до О. Косолап, тел. 9-35-30 (після 17-00 год.), або в м. Ромни, 4 пров. Горького, 10 до Гемі.

Заступник редактора В. СТЕЦЮРА

Друк офсетний. Умов. друк. арк. 1. Ромуленська друкарня Управління у справах видавництва, поліграфії Сумського обласного комітету. 245900, м. Ромни, бульвар Жовтневої революції, 5. Ромуленська городська типографія Управління по делам издательства, полиграфии Сумского облисполкома, 245900, г. Ромни, бульвар Октябрьской революции, 5.

Вам, 4769. Тир. 25,201 прим.

«Коммунистическим путем». Орган Ромуленского городского комитета Компартии Украины, городского и районного Советов народных депутатов Сумской области. Газета выходит на украинском языке четыре раза в неделю — вторник, среда, пятница, суббота. Индекс 61276.

Наша адреса: 245900 м. Ромни, бульвар Жовтневої революції, 5. Редакція. 245900, г. Ромни, бульвар Октябрьской революции, 5. Редакция. Телефони: редактор — 2-10-25, заступник редактора — 2-10-32, відповідальний секретар — 2-10-10, відділи: молоді і громадських формувань — 2-10-10, промисловості і масової роботи — 2-42-49, сільськогосподарства — 2-14-14, бухгалтерія — 2-14-14.

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 2 аркушів

(два)

Підпис

Посада

16-літня дитина
головний спеціаліст
Піддєлицько